

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. de heer drs. P.R. Heij
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

10 september 2018

Betreft: internet-consultatie Aanvullingsbesluit Bodem

Bijlage: Voorstellen voor aanscherping van het concept-Aanvullingsbesluit Bodem

Geachte heer Heij,

Op 10 juli jl. is door het ministerie Infrastructuur en Waterstaat het concept-Aanvullingsbesluit Bodem uitgezet voor een consultatie (hierna: "**het Aanvullingsbesluit**"), welke bestaat uit een artikelsgewijs gedeelte (hierna: "**Aanvullingsbesluit-Artikelsgewijs**") en een algemeen gedeelte (hierna: "**Aanvullingsbesluit-Algemeen**"). Graag maken wij met deze brief gebruik van de geboden mogelijkheid om hierop te reageren.

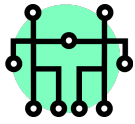
Als gezamenlijke publieke en private netbeheerders, verenigd in het Platform Netbeheerders, beheren wij circa 1,7 miljoen kilometer aan tracés voor kabels en leidingen. Hieraan is een groot economisch en maatschappelijk belang verbonden. Alle inwoners en bedrijven in ons land hebben hiermee de beschikking over een betrouwbare stroomvoorziening, schoon drinkwater, hoogwaardige telecomvoorzieningen etc.. Dagelijks worden in het hele land worden honderden graafactiviteiten verricht in verband met de aanleg en instandhouding van de kabels en leidingen waarmee deze voorzieningen worden gerealiseerd. Onze inzet is om dat te doen op een wijze die veilig is voor het milieu en onze medewerkers en opdrachtnemers. Binnen die randvoorwaarde streven wij ernaar om deze werkzaamheden ook zo (kosten)efficiënt mogelijk te kunnen uitvoeren.

Het streven naar de laagste maatschappelijke kosten voor de aanleg en instandhouding van onze kabels en leidingen is voor ons een belangrijk uitgangspunt. In de bodemregelgeving komt dit echter nog onvoldoende tot uiting. Het doel moet zijn uniforme en doelmatige algemene regels voor veel voorkomende graafwerkzaamheden, waarmee de administratieve lasten tot een minimum worden beperkt. Wij zijn van mening dat, indien er in het kader van bescherming van bijvoorbeeld drinkwaterbronnen aanleiding is om beschermende (sanerings)maatregelen uit te voeren, de regelgeving daarin dient te voorzien. Regelgeving voor graven in verontreinigde grond mag daarmee niet in strijd zijn.

Inzake het Aanvullingsbesluit is onze inzet gericht op:

1. **Geen decentrale regels onder de 25 m³ grenswaarde ;**
2. **Algemene regels;**
3. **Voorkomen van onnodige bodemonderzoeken;**
4. **Het beperken en waar mogelijk voorkomen van administratieve lasten.**
5. **Betere ontsluiting van informatie over bodemverontreiniging**

1. **Geen decentrale regels onder de 25 m³ grenswaarde**

Wij vinden het ongewenst dat gemeenten kunnen afwijken van de gestelde algemene regels en óók onder de grenswaarde van 25m³ grondverzet eigen regels kunnen gaan stellen voor meldingsplicht, tijdelijke uitname en bodemonderzoek. Onder deze grenswaarde zouden gemeenten niet over de beleidsvrijheid moeten beschikken voor aanvullende regelgeving aangezien hier materieel gezien geen aanwijsbare grond voor is. Wij verzoeken daarom om dit aan te passen.

Graafwerkzaamheden in het kader van kabels en leidingen leiden in de meeste gevallen slechts tot tijdelijk uitplaatsen van een relatief beperkte hoeveelheid grond. Het tijdelijk uitnemen (uitnemen en op dezelfde wijze weer terugplaatsen) van (verontreinigde) grond beneden of boven de drempelwaarde (interventiewaarde), is daarmee dan ook niet milieubelastend. Wij verzoeken daarom voor gevallen van tijdelijke uitname de verplichte melding te schrappen.

In artikel 3.48c en artikel 3.48^e van het Aanvullingsbesluit is de grenswaarde van 25 m³ grondverzet opgenomen, waarboven het Rijk voorziet in algemene regelgeving. Onder 25 m³ is sprake van grondverzet in niet betekenende mate, waarvoor géén algemene regelgeving van toepassing is. Op pagina 110 van het Aanvullingsbesluit wordt opgemerkt dat er in het Besluit activiteiten leefomgeving geen regels worden gesteld aan graafwerkzaamheden met een grondverzet dat kleiner is dan deze grenswaarde van 25 m³. Echter, tevens wordt opgemerkt dat gemeenten in hun omgevingsplannen wél aanvullende eisen kunnen stellen ten aanzien van dit kleinschalige grondverzet. Wij pleiten ervoor om die mogelijkheid te schrappen.

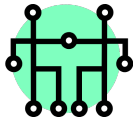
Wij onderschrijven het huidige voorstel om de grenswaarde voor vrijstelling van regelgeving (niet in betekenende mate) te leggen bij 25m³ grondverzet. Hiermee wordt mede invulling gegeven aan de stelling uit het Aanvullingsbesluit (zie pagina 112) dat regels uniform moeten zijn zodat deze gemakkelijker zijn toe te passen. Daarnaast wordt mede invulling gegeven aan de doelmatigheid en doeltreffendheid die bij de invoering van de Omgevingswet wordt beoogd.

2. Algemene regels

Wij pleiten ervoor om regels voor het tijdelijk uitplaatsen van grond met verontreinigingen zo veel mogelijk vorm te geven als algemene regels die landelijk gelden. Wat dit betreft wordt ook op pagina 75 van het Aanvullingsbesluit opgemerkt dat het Rijk uit overwegingen van doelmatigheid en doeltreffendheid algemene regels stelt. Wij zijn van oordeel dat hiervan sprake is in geval van de toepasselijke regels voor graafwerkzaamheden bij tijdelijke uitname. Voorkomen moet worden dat door (nieuwe) lokale bevoegdheden er een veelheid aan (eigen) decentrale regels ontstaat voor melden, bodemonderzoeken, hoeveelheden, grenswaarden, procedures etc.. Dit veroorzaakt een lappendeken aan verschillende regels per gemeente of regio en een onwerkbaar situatie voor netbeheerders en volstrekt onnodige en hoge maatschappelijke kosten, terwijl er geen enkel decentraal belang of milieubelang mee wordt gediend. Algemene regels dragen bij aan de doelmatigheid en doeltreffendheid die bij de invoering van de Omgevingswet wordt beoogd.

Algemene regels kunnen volgens ons betrekking hebben op:

- Het uit te voeren vooronderzoek conform NEN 5725;
- Gescheiden houden van bodemlagen (uitsluitend wanneer dit toegevoegde waarde heeft in relatie tot de aangetroffen situatie);
- Wijze van uitvoering van de tijdelijke uitname, opslag en eventuele aan- of afvoer van grond;
- Algemene regels voor bemalen en lozen van grondwater tijdens de ontgraving;
- Eisen aan uitvoerende partijen (gecertificeerde aannemers, aanwezigheid van MKB'ers etc.);
- Eventuele specifieke eisen voor graafwerk in kwetsbare gebieden zoals grondwaterbeschermingsgebieden.

Wij wensen graag bij te dragen aan de verdere uitwerking van eventuele regelgeving op deze onderwerpen.

3. Bodemonderzoek

Wij vinden het ongewenst dat gemeenten de mogelijkheid krijgen om gebieden aan te wijzen waar aanvullend (nader) bodemonderzoek altijd een (verplicht) onderdeel moet zijn bij voorgenomen graafwerk. Dit is een onevenredige verplichting die ook redelijkerwijs niet van netbeheerders kan worden gevegd. De noodzaak tot aanvullend onderzoek zal volgens ons per individueel geval op basis van het vooronderzoek conform NEN 5725 door de netbeheerder beoordeeld moeten worden.

Een gedegen voorbereiding op de mogelijk te verwachten verontreinigingssituatie bij graafwerk is een verantwoordelijkheid van de netbeheerder. Netbeheerders doen daarvoor altijd vooronderzoek om te beoordelen hoe er veilig gewerkt kan worden aan kabels en leidingen. Het (laten) uitvoeren van een bodemonderzoek vindt uitsluitend plaats als dat noodzakelijk is uit een oogpunt van arbo- of milieuveiligheid en als deze niet in de afgelopen 5 jaar heeft plaatsgevonden. De beoordeling van de noodzaak daartoe is maatwerk. Wij onderschrijven de opmerking op pagina 94 van het Aanvullingsbesluit dat: *'onderzoek is alleen nodig als er aanleiding is om te veronderstellen dat er verontreiniging zal worden aangetroffen.'*

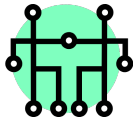
4. Administratieve lasten beperken

Teneinde administratieve lasten te beperken pleiten wij ervoor om geen aanvullende meldplichten in te stellen voor het graven in verontreinigde grond, om aansluiting te zoeken bij bestaande meldsystemen en om voor de termijn voor het verstrekken van gegevens aan te sluiten bij werkwijzen van netbeheerders.

In de discussies over regulering van graafwerk zijn meldingsverplichtingen een belangrijk onderwerp. Er zijn nu diverse meldsystemen ontstaan voor dezelfde werkzaamheden: MOOR, WIOR, KLIC en de meldingen Aanvullingsbesluit bodem (nu BUS-meldingen). Dit is een ongewenste en overbodige stapeling van administratieve lasten. Zeker ingeval de uitgenomen grond weer op dezelfde wijze wordt teruggeplaatst (tijdelijke uitplaatsing) is er naar onze mening géén milieueffect van betekenende mate en is het niet noodzakelijk om daar voor ieder voorkomend geval apart melding van te maken. Via het meldsysteem MOOR of WIOR beschikt het bevoegd gezag immers al over alle informatie over waar en wanneer er in de openbare ruimte gegraven gaat worden. Argumenten vóór het achterwege laten van de melding zijn: vermindering regeldruk, er is géén sprake van relevante milieubelasting (niet in betekenende mate) en een extra stimulans voor handhaving / toezicht in het veld in plaats van een focus van het lokaal bevoegd gezag op de administratieve afhandeling van meldingen. Ook in het Bestuursakkoord Water wordt gestreefd naar beperking van overbodige administratieve lasten. Bovendien wordt door het bevoegd gezag vaak alleen schriftelijk op meldingen gereageerd, terwijl in plaats daarvan juist meer toezicht nodig is in het veld op partijen die nu ook al niet melden.

Wij adviseren verder om de in artikel 3.48g lid 1 en artikel 4.1222 lid 1 van het Aanvullingsbesluit genoemde termijn van vijf werkdagen voor het verstrekken van gegevens en bescheiden terug te brengen naar drie werkdagen. Dit sluit beter aan op het aanlegproces van partijen in de praktijk bij het kort cyclische werk van onder andere klantopdrachten.

Wij adviseren om in het Aanvullingsbesluit en het Aanvullingsbesluit-Algemeen steeds te verwijzen naar een NEN-aanduiding die altijd actueel is, zodat eventuele strijd met het optreden van de Inspectie Leefomgeving en Transport wordt voorkomen (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State; ABRvS 16 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3064).

5. **Betere ontsluiting van informatie over bodemverontreiniging**

Voor een goede voorbereiding op graafwerk is het gewenst dat netbeheerders op een eenvoudige wijze kunnen beschikken over volledige informatie over aanwezige bodemverontreinigingen. Deze informatie is momenteel echter zeer gebrekkig ontsloten. Wij pleiten ervoor om dat te verbeteren. Gemeenten dienen te worden verplicht om gezamenlijk te investeren in een bodeminformatiesysteem teneinde de beschikbare bodemgegevens digitaal beschikbaar te maken in plaats van dat gemeenten hiertoe slechts vrijblijvend toe worden gestimuleerd (zie pagina 75 en 85 van het Aanvullingsbesluit-Algemeen).

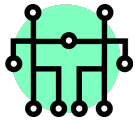
Tot slot zien wij in de voorgestelde regeling aspecten die wij uitdrukkelijk onderschrijven. Wat dit betreft noemen wij hier artikel 4.1215 lid 2 en artikel 4.1221 lid 2 van het Aanvullingsbesluit dat onderdelen van het Aanvullingsbesluit niet van toepassing verklaart in geval van een spoedreparatie vitale ondergrondse infrastructuur. Tevens onderschrijven wij de wijze waarop 'tijdelijke uitname' en 'spoedreparatie' in het Aanvullingsbesluit-Algemeen wordt beschreven. Wij gaan er vanuit dat deze regels geheel terugkomen in het definitieve Aanvullingsbesluit.

In de bijlage bij deze brief doen wij een aantal concrete voorstellen voor aanpassing van de tekst van het Aanvullingsbesluiten de bijbehorende toelichting. Wij willen graag in overleg met U om een en ander nader toe te lichten. Ik zal daarvoor contact opnemen om een afspraak te maken. Verder blijven wij graag betrokken bij de verdere uitwerking van de bodemregelgeving, gezien het grote gewicht dat deze thematiek voor ons heeft.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr ir. J.G. Slootweg
(voorzitter Platform Netbeheerders)

Anna van Buerenplein 43 | 2595 DA Den Haag
Gebouw New Babylon – Center Offices
Postbus 90608 | 2509 LP Den Haag

Bijlage bij de reactie van het Platform Netbeheerders op het Aanvullingsbesluit Bodem, versie internetconsultatie van 10 juli 2018.

Artikelgewijze Opmerkingen

Blz. 2. Art. 3.48c. en Art 3.48e

Wij pleiten ervoor tijdelijke uitname van grond zowel boven als onder de interventiewaarde uit te sluiten van het begrip milieubelastende activiteit. Er is immers feitelijk géén milieueffect omdat de eindsituatie exact gelijk is aan de beginsituatie en door het graven zelf géén milieueffect optreedt (er is géén verspreiding).

Wij stellen de volgende tekst voor:

3.48c

Als milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 2.1 wordt aangewezen het graven in bodem die verontreiniging bevat onder de interventiewaarde bodemkwaliteit, als het bodemvolume waarin wordt gegraven meer is dan 25 m³ en er géén sprake is van tijdelijke uitname als bedoeld in Art 4.1226.

3.48e

Als milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 2.1 wordt aangewezen het graven in bodem die verontreiniging bevat boven de interventiewaarde bodemkwaliteit, als het bodemvolume waarin wordt gegraven meer is dan 25 m³ en er géén sprake is van tijdelijke uitname als bedoeld in Art 4.1226

Blz. 2. Art. 3.48c.

De aanwijzing omvat: a. bemalen dat nodig is voor het graven. Echter lozen (pagina 31 en 33) dient tenminste 4 weken voor aanvang gemeld te worden. Melding van lozen van afvalwater afkomstig van graven onder de interventiewaarde bodemkwaliteit of afkomstig van graven boven de interventiewaarde bodemkwaliteit (immobiele parameters) kan echter achterwege blijven. Dit is niet milieubelastend. Daarnaast kan de meldingsplicht achterwege blijven bij kortdurende lozingen (minder dan 48 uur) zoals dat nu vastgelegd is in artikel 1.12 uit het Besluit Lozen Buiten Inrichtingen (BLBI). Zie ook de opmerking bij artikel 6.55a (blz 31).

Blz. 3, art. 3.48g.

In eerste lid de 5 werkdagen veranderen in 3 werkdagen. De drie werkdagen sluit goed aan op de werkprocessen van netbeheerders. Graag deze verandering ook op blz. 173 doorvoeren.

Blz. 3, art 3.48g.

In lid 1 staat in de eerste zin “.. artikel 4.48e...”. Dit moet zijn “..artikel 3.48e....”.

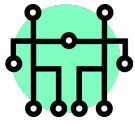
Blz. 13.

Wij onderschrijven artikel 4.1215 lid 2 betreffende spoedreparaties aan vitale ondergrondse infrastructuur.

Artikel 4.118 Graven in bodem met een kwaliteit onder de interventiewaarde bodemkwaliteit

Blz. 14 Artikel 4.1218 (bodem en afval: tijdelijke uitname van grond)

Dit artikel stelt dat grond moet worden teruggeplaatst in hetzelfde ontgravingsprofiel.

Veel gemeentes hebben in hun nota bodembeheer een uitzondering opgenomen voor het gescheiden houden van al geroerde bodemlagen zoals bestaande kabel en leidingtracés. Ook is het in de praktijk niet altijd mogelijk om de grond gescheiden te houden (beperkte ruimte). Het gaat nu om een opmerking die in ongeveer de helft van de Nota's bodembeheer voorkomt (alle nota's die door CSO zijn opgesteld, andere gemeentes hebben hier vaak niet over nagedacht).

Wij vragen om te voorzien in mogelijkheden voor maatwerk voor gemeentes op dit punt.

Wij stellen voor daartoe de volgende tekst in te voegen:

“Een uitzondering hiervoor wordt gemaakt bij vervang- en reparatiewerkzaamheden van kabels, leidingen en rioleringen. Ook bij deze werkzaamheden wordt grond ontgraven en weer toegepast (tijdelijke uitname van grond). Omdat bij veel van deze graafwerkzaamheden er geen tot (zeer) weinig ruimte (in of langs de openbare weg) aanwezig is om de boven- en ondergrond gescheiden tijdelijk op te slaan, én omdat de grond in bestaande kabel- en leidingtracés vaak al eerder is geroerd, is het niet zinvol te eisen dat boven- en ondergrond gescheiden worden ontgraven bij tijdelijk uitplaatsen t.b.v. werkzaamheden aan kabels en leidingen.”

Blz. 14.

Wij onderschrijven artikel 4.1221 lid 2 betreffende spoedreparaties aan vitale ondergrondse infrastructuur.

Blz. 14, art 4.1222,

Gelijk als in artikel 3.48g ook hier het verzoek om de vijf werkdagen in drie werkdagen om te zetten. Dit geldt ook voor de tekst op blz 204.

Blz. 14

Artikel 4.1223 (gegevens en bescheiden voor het begin van de activiteit)

Wij stellen voor de onderdelen die hier genoemd worden op te nemen als aan te leveren onderdelen 'h' en 'i' bij artikel 4.1222, omdat sprake is van benodigde gegevens bij één en dezelfde melding.

Blz. 15

Artikel 4.1229 (milieukundige begeleiding graafwerkzaamheden)

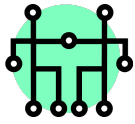
Wij vragen expliciet de mogelijkheid voor gemeentes op te nemen om voor al geroerde grond (bijvoorbeeld bestaande kabel- en leidingtracés) of sterk heterogeen verontreinigde gebieden (historische binnensteden) gescheiden ontgraven en de MKB verplichting te laten vervallen bij geen grondafvoer en afwezigheid van een isolatielaag. Zie ook de uitwerking verderop bij paragraaf 5.3 van de Nota van Toelichting.

Neem bij artikel 4.1229 de optie op dat wanneer bijvoorbeeld de bovengrond sterk verontreinigd is en de ondergrond matig verontreinigd maar deze ondergrond wel de lokale maximale waarde overschrijdt gescheiden ontgraven en dus inzet van MKB niet nodig is. In de Handreiking Uniforme Saneringen is het beste op deze wijze te interpreteren (bevestigd door RWS Bodem+). Dit gebeurt in de praktijk niet of nauwelijks.

Artikel 4.1230 (gegevens en bescheiden: beëindigen activiteit)

Dit artikel stelt dat een eindmelding gedaan moet worden waarbij de bestemming van niet teruggeplaatste grond en bijzondere omstandigheden moeten worden gemeld. Bij de huidige formulering is het onduidelijk of bij geen overtollige grond en geen bijzonderheden t.o.v. de startmelding een eindmelding moet worden gedaan. Graag verduidelijken dat dit niet gevraagd wordt.

Blz. 31. Artikel 5.7d

Moet 5.7f zijn. Zie namelijk blz. 255.

Blz 31 Artikel 6.55a (melding)

In de huidige situatie zijn lozingen op riool of oppervlaktewater die korter duren dan 48 uur op basis van artikel 1.12 uit het Besluit Lozen Buiten Inrichtingen (BLBI) vrijgesteld van een melding. Daarmee zijn in de huidige situatie de kortlopende klussen vrijgesteld van een meldplicht. In de toekomstige situatie zou o.b.v. het Aanvullingsbesluit Bodem Omgevingswet) in alle gevallen van lozen op het riool of oppervlaktewater een melding noodzakelijk zijn. Die melding dient dan ten minste 4 weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden te worden ingediend. Lozen op- of in de bodem is weliswaar vrijgesteld, maar dit is in de meeste gevallen (zeker in bebouwd gebied) vanuit praktisch oogpunt geen optie.

Complicerende factor is het feit dat vaak pas duidelijk is of er daadwerkelijk grondwater onttrokken (en dus ook geloosd) moet worden wanneer de werkzaamheden starten. De grondwaterstanden in bodemonderzoeken zijn te vaak niet representatief voor de situatie ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit kan komen door verschillen in jaargetijde, hevige regenval of droogte in de periode tussen het onderzoek en uitvoering of het aantreffen van een (niet onderkende) schijngrondwaterstand.

Dit maakt dat de toekomstige situatie desastreus wordt voor de plannings van aannemers en termijnen waarbinnen klanten kunnen worden voorzien van een aansluiting op de nutsvoorzieningen. Als pas na het starten van het werk duidelijk wordt dat er een 4 weekse melding nodig is, zijn veel voorbereidende handelingen voor niks geweest. Het oppakken van een nieuwe klus is even risicovol, want ook hier kan het grondwater hoger staan dan vooraf voorzien.

Het laten vervallen van het criterium > 48 uur waaronder geen melding nodig is, zou grote gevolgen hebben voor netbeheerders. Er zijn grote delen van Nederland aan te wijzen waarbij in ruim de helft van de klussen sprake is van grondwateronttrekking. De lastenverlichting die o.b.v. het Aanvullingsbesluit kan worden gerealiseerd met een meldingsplicht bij werken boven de interventiewaarden en een omvang van de ontgraving 25m³, wordt dan weer teniet gedaan. Als er in een flink deel van de klussen een (4 weekse) meldplicht geïntroduceerd wordt, leidt dit tot een zeer grote lastenverhoging, vooral voortkomend uit planningsproblemen in de uitvoering. Naast de kostenverhoging zijn vooral de hogere doorlooptijden voor klanten niet acceptabel.

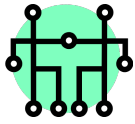
Wij verzoeken daarom met klem het huidige criterium waaronder lozingen op riool en oppervlaktewater niet meldplichtig zijn (lozingstermijn korter dan 48 uur) te handhaven en dit criterium op te nemen in artikel 6.55a. Daarnaast zou het zeer wenselijk zijn de termijn voor in dit kader benodigde meldingen gelijk te stellen met de termijn voor het melden van graven (> 25 m³) boven de interventiewaarde.

Blz. 35.

Bij het begrip 'kwaliteitsklasse van de landbodem' staan de begrippen verontreinigd en zwaar verontreinigd niet vermeld. Deze staan wel vermeld in het schema op bladzijde 133 en 278. Graag deze begrippen ook op blz. 35, lees bijlage I, opnemen. Dit geldt ook voor 'kwaliteitsklasse van een partij grond en bij waterbodem'.

Blz. 52. Artikel 30.

Graag lid 2, 3 en 4 m.b.t. onderdeel a en b in overeenstemming brengen met de termen in het schema op bladzijde 133 en 278.

Nota van Toelichting, algemeen deel

Blz. 92 Paragraaf 5.1 (inleiding) en Blz. 94 paragraaf 5.3 (Informatie over de kwaliteit van de bodem)

In paragraaf 5.1. staat: *“Door de lokale overheden steeds wordt meer beleid gemaakt om voor het meest voorkomende probleem, diffuus bodemloos, tot een aanpak te komen. Dit vraagt een locatieafhankelijke, gedifferentieerde aanpak die met de Omgevingswet beter kan worden vormgegeven dan onder de Wet Bodembescherming.”*

Vervolgens wordt de wijze waarop invulling gegeven kan/moet worden aan het probleem van diffuus bodemloos niet verder toegelicht. In paragraaf 5.3 staat vervolgens: *“Alleen als er indicaties zijn voor puntbronnen of ruimtelijke kwaliteitsverschillen binnen het geplande grondwerk is een fysiek bodemonderzoek nodig. Hieruit volgt het belang van het gemeentelijk bodeminformatiesysteem. Het is aan de gemeente om in het bodeminformatiesysteem vast te stellen of er indicaties zijn voor ruimtelijke variaties in bodemkwaliteit en of het uitvoeren van een bodemonderzoek noodzakelijk is.”* Volgens de huidige tekst in paragraaf 5.3 zouden gebieden met diffuus bodemloos geïnterpreteerd kunnen worden als gebieden met ruimtelijke kwaliteitsverschillen. Hier is dringend een expliciete aanvulling nodig dat de gebieden met diffuus bodemloos hier niet onder vallen en (verkennd) bodemonderzoek naar deze diffuse bodemverontreiniging doorgaans niet zinvol is. Hieronder licht ik dit standpunt verder toe.

Risico

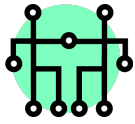
Er zijn nu al een aantal gemeenten die onderzoek eisen o.b.v. een bekende diffuse loosverontreiniging in een bepaald gebied (ruimtelijke variatie dus). Het gaat daarbij doorgaans om oude binnensteden. Het eisen van bodemonderzoek gebeurt vaak vanuit de beleving “meten is weten”. Dat klopt echter niet voor een verkennend onderzoek in een dergelijk heterogeen gebied. Het risico is dat met de inwerkingtreding van de Omgevingswet nog meer gemeenten een dergelijke werkwijze hanteren o.b.v. dit artikel waarbij feitelijk geen meerwaarde wordt gevonden maar dit wel veel extra kosten en doorlooptijd oplevert voor initiatiefnemers.

Bekende bodemkwaliteit

In met name historische binnensteden is o.b.v. de Bodemkwaliteitskaart met doorgaans vele honderden of soms duizenden waarnemingen bekend dat de bodemkwaliteit in boven- en ondergrond zeer heterogeen is. Meestal gaat het om een kans van 15 – 25% op het aantreffen van een sterke verontreiniging met loos.

Tekortkomingen verkennend bodemonderzoek

Een verkennend bodemonderzoek heeft niet voldoende representativiteit om een betere invulling te geven aan de bodemkwaliteit in dergelijke gebieden dan o.b.v. de BKK al bekend is. Feit is dat bij een sterk heterogene verontreiniging met metalen heranalyse van een schoon monster kan leiden tot een sterke verontreiniging en heranalyse van een sterk verontreinigd monster een schone waarneming op kan leveren. Het verkennend onderzoek levert t.a.v. de veiligheidsmaatregelen daarom onvoldoende betrouwbare informatie op. Ook voor de afperking van een aangetroffen sterke verontreiniging is verkennend onderzoek in dergelijke gebieden zinloos. De trefkans op een verontreiniging is bekend o.b.v. de BKK. Bekend is dus ook dat als naast een sterk verontreinigde waarneming een nieuwe waarneming wordt gedaan opnieuw ca. 15-25% kans bestaat op het aantreffen van een sterke verontreiniging. Wanneer dus 4 afperkende boringen worden geplaatst is de kans erg groot dat ten minste één van de waarnemingen een sterke verontreiniging betreft. Omdat in het onderzoek de boven- en ondergrond separaat moeten worden geanalyseerd is het vanwege de trefkans van een verontreiniging (doorgaans ca. 15-25%) niet meer dan logisch dat de

waarnemingen met sterke verontreinigingen zich op 1 boorlocatie meestal niet in zowel de boven- als de ondergrond bevinden. Hierdoor wordt direct milieukundige begeleiding nodig terwijl er in 1 en dezelfde (heterogeen verontreinigde) bodemlaag wordt gegraven.

Blz. 94 Paragraaf 5.3 (Informatie over de kwaliteit van de bodem)

Vermeld wordt dat gemeenten 1) gestimuleerd worden om bestaande bodeminformatie digitaal beschikbaar te stellen en 2) gebieden aan te wijzen waar bij activiteiten geen bodemonderzoek (meer) nodig is. Ons verzoek is om het digitaal beschikbaar stellen van informatie / data binnen een vastgestelde termijn (bijvoorbeeld 2 weken na aanvraag) verplicht te stellen. Nu duurt het vaak te lang voordat relevante info aangeleverd wordt en daardoor komen de wettelijke leveringstermijnen voor netbeheerders in het gedrang.

Is het tweede punt voor gemeenten voldoende helder? Hoe worden gemeenten hierin gestimuleerd? Ons verzoek is om ook hiervoor een verplichting op te nemen. **Blz. 109 Paragraaf 8.2 (Maatwerk voor gemeente t.a.v. meldplicht)**

In paragraaf 8.2 onder 'Ondergrens omvang van de activiteit' staat: *"De gemeente kan desgewenst in haar omgevingsplan wel eisen stellen aan grondverzet < 25 m³, zoals een meldplicht."*

In de laatste alinea van Paragraaf 8.2 staat: *"Voor de ingestelde meldingsplicht is geen maatwerk toegestaan. Wel kan een gemeente decentrale regels stellen voor onderwerpen die het Rijk niet regelt, bijvoorbeeld hoe om te gaan met lagen met bodemvreemde materialen."*

Dit lijkt tegenstrijdig aan elkaar. Bovendien, waarom zou een gemeente een meldplicht moeten kunnen opleggen voor werken die onder het criterium "Niet In Betekende Mate" vallen? Maatwerk voor lokale overheden is in deze gevallen absoluut niet wenselijk.

Blz. 113 Paragraaf 8.5

Hierin staat dat milieukundige begeleiding bij graven niet continue aanwezig hoeft te zijn. Dit komt in artikel 4.1229 niet terug. Een toelichting of dit ook geldt voor aanwezigheid van de MKB-er tijdens uitvoering van kritische werkzaamheden is op zijn plaats.

Overige punten

Versnippering van beleid

Als elke gemeente zelf bevoegd gezag wordt en mogelijkheden heeft voor maatwerk beleid in het Omgevingsplan, treedt een grote versnippering van beleid op. Hoe wordt de werkbaarheid van dit versnipperd beleid geborgd? Hoe kan een initiatiefnemer die werkt in een groot aantal gemeenten op de hoogte blijven van wijzigingen in het beleid van een individuele gemeente? Hoe moet gehandeld worden op het moment dat één werk (bijvoorbeeld een lang kabel- en leidingtracé) meerdere gemeenten met verschillend beleid doorkruist?

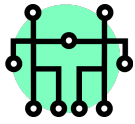
Blz. 73.

Onder punt 5. Er staat nu gemeenten worden gestimuleerd om (...). Echter, dit is te vrijblijvend. Graag een verplichting inregelen. Want, iedere werkdag leveren netbeheerders en andere partijen de (meet)resultaten van bodemonderzoeken aan. Echter, het komt nog al te vaak voor dat daar niets mee gedaan wordt. Dit draagt niet bij aan vermindering van de in punt 5 genoemde onderzoekslasten. Ons verzoek is in deze om een verplichting in te regelen.

Blz. 73.

Over punt 5. Voor netbeheerders en andere partijen zou het een wezenlijke vermindering zijn van onderzoekslasten als het graven volgens tijdelijke uitname niet als een milieubelastende activiteit wordt aangemerkt. Zie ook onze eerdere opmerkingen hierover.

Blz. 77.

Wij pleiten ervoor om het graven volgens de methode van tijdelijke uitname niet als een milieubelastende activiteit te zien. Voor zowel gemeenten als netbeheerders zou dit buitengewoon bijdragen aan vermindering van lasten, vereenvoudiging van procedures en efficiëntere doorlooptijden in werkprocessen bij gemeenten en netbeheerders.

Blz. 82. 6^e regel van boven en 4^e regel van onderen.

Er staat vermeld dat als uitgangspunt geldt dat maatwerkvoorschriften en maatwerk terughoudend moeten worden toegepast? Het is niet duidelijk wat hiermee bedoeld wordt in relatie tot graven in bodem. Onze stelling is dat graven met toepassing van tijdelijke uitname geen activiteit is waar maatwerkvoorschriften op kunnen worden toegepast. Ons verzoek is om dit ook zo op te nemen in het Aanvullingsbesluit zodat een willekeur aan onnodige decentrale regels wordt voorkomen.

Blz. 84. 11^e regel van onderen.

Er staat: ... allereest .. dit moet zijn ... allereerst ..

Blz. 93. In het midden.

Wij onderschrijven dat de regels voor het graven in bodem niet het doel hebben om een bodemsanering op te leggen en een verbetering van de bodemkwaliteit af te dwingen.

Blz. 94. 11^e regel van onderen.

In deze regel moet staan: Om (...) noodzakelijk zijn. Graag 'zijn' toevoegen.

Blz. 94. 3^e regel van onderen:

Wat zijn 'kleinere activiteiten'? We gaan er van uit dat hier bedoeld wordt graven in de bodem met een volume onder de 25 m³, gelijk aan artikel 3.48c. zie ook blz. 110 in de 10^e regel van onderen.

Blz. 95. 3^e regel van onderen.

Wij pleiten ervoor om aan te geven dat per geval in het vooronderzoek conform NEN 5725 wordt bepaald of een fysiek bodemonderzoek noodzakelijk is of niet. Nu zijn er gemeenten die dit altijd eisen. Onze ervaring is dat we hiermee vooral bezig zijn met het aanleveren van nutteloze extra bodeminformatie aan gemeenten.

Blz. 96. 7^e regel van boven.

Wij pleiten ervoor om concreter te stellen, bijvoorbeeld in de vorm van een instructieregel, dat de gemeente haar bodeminformatiesysteem goed op orde dient te hebben, danwel dit uiterlijk per 2020 op orde heeft.

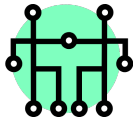
Blz. 97.

Wanneer is het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) gereed? Graag een tijdlijn opnemen.

Blz. 98. 3^e alinea.

Het verzoek is om een bodeminformatiekaart wel voor te schrijven. In deze alinea staat nu dat hiermee de onderzoekslasten van de gemeente beperkt blijven. Echter, alle andere initiatiefnemers moeten nu deze hoge kosten (verplicht) dragen! Zie ook de opmerking bij blz. 95. We leveren nu bodeminformatie aan waar vaak niets mee gedaan wordt. Dit zou meteen in een DSO kunnen.

Blz. 106. 5^e regel boven kader 'Bruidsschat'.

In deze regel staat dat de gemeente per gebied de interventiewaarde in hoogte kan laten variëren. Deze bevoegdheid vinden wij ongewenst. Deze bevoegdheid draagt namelijk niet bij aan de rechtszekerheid en uniformiteit bij het graven in bodem. Verder geeft het voor zowel de gemeente als netbeheerders extra lasten om zo'n aangepaste interventiewaarde toe te passen en te beheren.

Blz. 110. 6e regel van onderen.

Deze regel "*De gemeente kan desgewenst in haar omgevingsplan wel eisen stellen aan grondverzet < 25 m³, zoals een meldplicht*" geheel verwijderen. Wij pleiten namelijk voor uniforme regels inzake grondverzet. Zie ook Art. 3.48c. en Art 3.48e waar vermeld wordt géén meldplicht voor grondverzet kleiner dan 25m³. Deze regel draagt niet bij aan de gewenste uniformiteit en verlaging van administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Indien toch voor een soortgelijke regel gekozen wordt, dan is ons zeer dringende verzoek om limitatief benoemd aantal in soort en aard van de eisen op te nemen. Als voorbeeld kan genoemd worden blz. 111 8^e regel van onderen en ook blz. 112 5^e regels van onderen. We pleiten namelijk voor een landelijke uniforme regels.

Blz. 112. 7^e regel van onderen. Correct wordt in deze alinea aangegeven dat regels uniform moeten zijn, zodat deze dan gemakkelijker zijn toe te passen door aannemers en adviseurs. Echter, dit strookt niet met de opmerking die bij blz. 110 is geplaatst. Graag invulling geven aan het beroep behorende bij blz. 110.

Blz. 170. 6^e regel van onderen.

Het is voor ons niet acceptabel dat de gemeente het BAL van overeenkomstige toepassing kan verklaren bij graven met een bodemvolume lager dan de grens van 25 m³. Er wordt als voorbeeld gegeven een bodemvolume boven de 10 m³. Hiermee krijgt de gemeente ook de vrijheid om bij ieder volume het BAL van overeenkomstige toepassing te verklaren. Wij verwachten een uniforme regeltoepassing in Nederland. Als de gemeente de vrijheid heeft om het bodemvolume aan te passen zorgt dit voor rechtsonzekerheid, onnodige administratieve lasten, verhoging onderzoekskosten en wederzijds complexere werkprocedures.

Blz. 172. 9^e regel van boven.

Gelijk als de opmerking bij blz. 170: Het is niet acceptabel dat de gemeente het BAL van overeenkomstige toepassing kan verklaren bij graven met een bodemvolume lager dan de grens van 25 m³. Er wordt als voorbeeld gegeven een bodemvolume boven de 10 m³. Hiermee krijgt de gemeente de vrijheid om bij ieder volume het BAL van overeenkomstige toepassing te verklaren.